

דיין ובנגוריון (למעלה) במועצת רפ"י
חורה — על ארבע

קש לכרר דברים על המצע של רפ"י, ושלא העמיד שום תביעות אישיות. כתיובן שאיש אינו מתייחס ברצינות למצע של רפ"י, ופחות מכל ראשי רפ"י עצמם, היתה זאת הכנה קלושה.

מה גם שלא הוסבר על מה, בעצמם, היה נטוש הוויכוח, ואילו נקודות במצע עוררו את תשומת לבו המיוחדת של הנה"גול בדימוס.

שוב, זבנג וגמרנו. שיבתו של דיין היתה בבחינת דפיקה לפרס, שירד מדרגת מנהיג־הרשימה לדרגת חת־מנהיג. האם הביאה ההצטרפות ברכה לרפ"י? יחד עם דיין חזר צבי ("צירה") צור, גם הוא רמטכ"ל לשעבר, צירה שונא את דיין לא פחות מכפי שדיין שונא את פרס.

חיזוק הרשימה בשני אישים אלה יכול לסייע לה, אך קרוב לתדאי כי ההשפעה תהיה בדיוק הפוכה.

בשבועות הראשונים של קיומה, הצ"חה רפ"י במקצת — בהנהגת פרס — להתנער מן הריח הבטחוניסטי. היא ניסתה להתע"טף איצטלה של מפלגת טכנוקראטים צעירי, רים, אנשי מדע ומשק.

הצטרפות דיין וצירה מבליטה מחדש את האופי האמיתי של רפ"י כמפלגה בטחוניסטית, מפלגת גנרלים משוחזרים שעולמם הוא "זבנג וגמרנו", מפלגה של הרפתקנות אנטי־ערבית והתנגדות עקרונית לכל יוזמת־שלום, של ריאקציה חברתית ("יד חזקה") ותורת־מישטר טוטליטארית. ספק עם איצטלה זו תוסיף לרפ"י קר לות באווירה של 1965.

בחירות

אמת וצ'ב

השבוע אמרו עסקני המפלגות את האמיתות הבאות:

ראש המועצה המקומית אורי־הודה, מרדכי בן־פורת: "בי" משך 17 שנה ישב בכור שיטתית על כי סוא ולא עשה כלום."

עסקן רפ"י, שמואל בן־שימון חזן: "לפני ארבע שנים היה אבא אבן מוכן להסביר בשבע שפות מדוע בחירות אזוריות הן צו־השעה. עכשיו הוא מסביר בשמונה שפות מדוע אין צורך בכך."

עסקן גח"ל, חיים לבנון, ע"מפא"י: "השתלטות בעזרת פחד, רמיה ואגדות משיחיות."

יגאל אלון ע"מפ"ם: "זפ"י טיטיס!"

הנ"ל ע"גח"ל: "הרפתקנים!"

גודדה מאיר ע"מצע רפ"י: "עירעור יסודי על יסודות הדימוקראטיה."

אבא אבן ע"דיוו בדיבוריו: "אדם אחד העושה פלסטר את החלטות הרוב."

הנ"ל ע"רפ"י: "רעש, פלגנות ויומרנות."

• כדי לפתור את הבעיה האישית בין פרס ודיין, הועמד במקום השני יזהר סמילנסקי. פרס ירד למקום השלישי, כדי שלא ייראה כמנהיג הרשימה אחרי בן־גוריון, ודיין עומד במקום השביעי, האחרון שנראה בטוח.

את הפרש הגדול. הוא ראה את שמעון פרס, אותו הוא שונא מקרב לב, הופך למנהיגה של רפ"י. הוא ראה שלרפ"י יש סיכוי סביר להחזיק מעמד בבחירות. הוא ראה שיתכן מאד כי למחרת הבחירות תקום קואליציה של מפא"י ורפ"י, בלי אשכול ובן־גוריון, וכי ראש רפ"י יוכל לבחור לעצמו או עמדת־מפתח בממשלה.

כל זה יכול היה פוליטיקאי מנוסה ל־נחש מראש. אבל דיין אינו מצטיין ב־ניחושים. זאת הוכיח במיצע־סיני, כשטעה לחלוטין בכל ההערכות הפוליטיות. זאת הוכיח גם הפעם.

לפתע תקפה אותו פאניקה נוראה: שמואל ייסגר השער בעוד רגע, והוא יישאר בחוק.

על ארבע. כך חזר דיין — כמעט על ארבע.

קדמו לכך הדלפות מאורגנות, כסיגנון דייני מוכר: הוא יחזור, לא יחזור, יחזור, לא יחזור. כך, לפני שנתיים, הדליף דיין כי יתפטר, לא יתפטר, לא יתפטר מן הממשלה. ההכנה הפסיכולוגית היתה כמעט פאת־טיה. נמטר בעתונות האוהדת כי דיין ב־

מערכת טענה זו. מי שמתחף בבחירות לכנסת, מכיר בעליל ובגלוי בקיום המדינה. לפי החוק אין אדם יכול להיות חבר־כנסת בישראל מבלי להצהיר רשמית אמו־נים למדינה ולחוקיה.

כאשר קבוצה, המכריזה על אהדה ל־תנועה הלאומית הערבית ולגמאל עבד־אל־נאצר, מחליטה להצהיר הצהרה כזאת, ולהשתתף בחיים הפוליטיים של המדינה, הרי יש בכך משמעות פסיכולוגית ופוליטית רבה. מבחינה בטחונית שהורה, אי־וולח היא למנוע ממנה ללכת בדרך זו. כי כאשר נחסמת דרכו של הנוער הערבי אל הכנסת, אל העתונות ואל ההתאגדות הגלויה, משאירים בפניו רק דרך אחת: אל המחתרת ואל רשת־הריגול.

על כן מהוה פעולתו של לוי אשכול לא רק פשע כלפי הדמוקרטיה, אלא גם פשע כלפי בטחון המדינה. היא עולה בקנה אחד עם שאר פעולותיו: מחוק־השבת ועד חוק־שון־הרע.

פשע זה חמור שבעתים מפני שמטרתו היא כה ברורה וגסה: להציל למפא"י ולזנבותיה כמה מנדאטים בכנסת השנית.

מפלגות

דה־גול לחצי שנה

למשה דיין היה חלום: הוא יהיה דה־גול הישראלי.

דה־גול, משחרר צרפת, מאס במפלגות הישנות. הוא פרש לכפר קטן. הוא ישב שם במשך 15 שנים ארוכות. הוא חיכה שהעם יקרא לו לחזור. הוא דחה את בקשות כל העסקנים שניסו להחזירו ב־צורה זו או אחרת. ורק כאשר עמדה צריפת על סף ההתמוטטות, כאשר הכל הסכימו שרק הוא יכול להציל את המדינה, נאות להיענות להצעות הנשיא וליטול את השלטון לידי.

דיין ניסה. הוא כמעט פרש משני פלגי מפא"י. הוא כמעט פרש לאילת. הוא כמעט קיבל על עצמו תפקיד בחברת־דייג. הוא התכונן לחכות חמש־עשרה שנה, או לפחות חמישה־עשר חודש, עד שהעם המייאוש יקרא אותו לשלטון.

פאניקה של סגירת השער. עברו כמה וכמה ימים, ומשהו התחיל לדגוג

(המשך מעמוד 9)
• אילו היתה קיימת חוקה כתובה ב־ישראל, לא יכלה הכנסת לקבל אפילו חוק המגביל את זכות־הבחירה לפי השקיפות פוליטיות.

• שום חוק אינו יכול לשלול מאזרחים זכויות חוקיות בגלל השקפות וכוחות נות בלבד. איש לא האשים כחוק את אנשי אל־ארד בפעולות בלתי־חוקיות.

• התקדים שנוצר נגד אל־ארד יכול לשמש מחר נגד הקומוניסטים הערביים, ובעתיד נגד כל גוף ערבי בלתי־רצוי, כגון רשימת העולם הזה או חרות.

צנזורה של ש"ב?

אוד אינה נוגדת רק את רוח החוק ה־דמוקראטי, אלא גם את ההגיון הקר־דיעות אל־ארד אינו פופולאריים בישראל. מרבית הציבור מתקומם נגדן. הקבוצה טוענת שיש לכונן שלום ישראלי־ערבי על פי גבולות החלוקה של 1947. שום גוף אחר בישראל — מחרות ועד העולם הזה — אינו תומך בדיעה זו.

השאלה היא: האם מותר לאזרחים ל־דגול בדיעה בלתי־פופולאריה כזאת, ולהטיף לה בדרכים גלויות וחוקיות?

גרוע מזה: מי בכלל קובע אם מותר או אסור להשיע דיעה מסוימת? האם נמסר הדבר לסמכות המושל הצבאי, ראש שירות הבטחון או שר־הבטחון?

אלה הן שאלות שאינן נוגעות לאל־ארד דווקא. הן נוגעות לטיבו של המישטר בישראל, והן מצביעות על הסכנות הקטלניות הכרוכות במצב בו אין למדינה חוקה כתובה, המגדירה את זכויות־היסוד של האזרח.

מטרה גפה. כלפי קבוצת אל־ארד הושמעה בעבר הטענה כי אינה מכירה בקיום המדינה. אחת ההוכחות לכך: סיי רוב הקבוצה להשתתף עד כה בבחירות בלשנה למסודות ישראל. טענה זו עמדה לנגד עיני בית־המשפט הגבוה לצדק, כי אשר סירב להעניק לאל־ארד את חופש־ההתאגדות.

אולם דווקא התייצבות אל־ארד בבחירות

• אפשרות זו אמנם נידונה בהתייעצויות חשאיות של יועצי ראש־הממשלה, אך נדחתה.

דו"ח למחרת

1. רשימת העולם הזה — כוח חדש אין יומרה להכניס אלכו 120 מחבריה לכנסת השישית. גם למפלגות החתיקות אין, אבל הן מגישות רשימות מועמדים בנות 120 שמות. בשלב מוקדם למדי של הקמת הרשימה החדשה נשאלה השאלה: האם גם אנחנו נציג 120 מועמדים?
2. מכיוון שאין לרשימת העולם הזה — כוח חדש מצבור של עסקנים, אותם יש לפצות על־ידי הצבתם ברשימת המועמדים, ראינו את עצמנו פטורים מן הצורך ללכת בדרכי המפלגות. הוחלט, על כן, כי במקומות הראשונים ברשימה, בעלי הסיכויים הסבירים להיכנס לכנסת, יוצבו פעיליה ונציגיה המרכזיים של הרשימה. אח־להיכנס יוצגו בפני הציבור מספר חברים המזוהים עם עקרונות הרשימה, ואשר על־ידי הופעתם בין המועמדים יבהירו לציבור את דמותה של התנועה החדשה, אשר נוצרה סביב רשימת העולם הזה — כוח חדש.
3. כאשר הוחלט כי הרשימה תהיה מורכבת מ־20 מועמדים, נבחרו ה־20 בגלל כושר־להיחמתם, הצטיינותם בחיותות השונות של המלחמה לטיהור המדינה, התבלטותם בשורת המתנדבים של הרשימה החדשה.
4. תוך כדי הרכבת הרשימה, הועלה רעיון על־ידי אחד האוהדים, כי בכל זאת תגיש רשימת העולם הזה — כוח חדש 120 מועמדים. הוא הציע כי אחרי 20 המועמדים הראשונים, יוצגו 100 שמות נוספים, של אישים ידועים בשדה המדע, האמנות, והמקצועיות החופשיים. הופעתם נועדה להפגין, לפי הצעה זו, גיבוי ציבורי רחב ל־20 הראשונים. הוצע שיופיעו לפי סדר הא"ב של שמותיהם. ביום הרביעי שעבר התכנסו בחצר מאור בתל־אביב שירות מוזמנים כדי לדון בהצעה זו. נערכו גם פגישות מצומצמות עיורת באותו עניין. היו כאלה שחתמו בהתלהבות על הטופס הרשמי להצגת מועמדות, מתוך ידיעה ברורה שאין המדובר בהצבתם ב־מקום סביר כלשהו. אך הובעה גם היענה, כי יהיה בכך רק חיקוי של מיבצע־הפירסומת המגוחך של את"א (אזרחים תומכים באשכול). "אתם קבוצת קומנדו" אמרו כמה מן המשתתפים בהתייעצות, "והוספת שובל ארוך של שמות מכובדים רק תטשטש את דמותכם".
5. לבסוף החליטה ועדת המינויים, כי דעה זו צודקת. על כן נגננו הספסים של "ועדת המאה", והוחלט להגיש בכל זאת רשימה של 20 מועמדים להעדת הבחירות המרפזות. ואלה המועמדים:
 1. אורי אבנרי, 42, עורך העולם הזה, תושב תל־אביב.
 2. שלום סהן, 39, ראש מערכת העולם הזה, תושב פתח־תקוה.
3. דויד ארנפלד, 36, יהלומן, מייסדי שורת המתנדבים, פעיל ועד הסטודנטים להגנה על הדמוקראטיה, תושב תל־אביב.
4. אמנון זכרונ, 30, עורך־דין, מוזכר הליגה לזכויות האדם, תושב גבעתיים.
5. שמואל סגל, 48, עורך־דין, לוחם הבריגאדה הבינלאומית בספרד, מפקד גדוד־מילואים בצה"ל, תושב רמת־גן.
6. יורם ברנע, 28, פרסומאי, לשעבר מוזכר הליגה למניעת כפייה דתית בתל־אביב, תושב נוה־המונטון.
7. יהודה בן־משה, 43, מוזכר החזע הישראלי לפירוק גרעיני, מראשוני הפעילים של מפא"י שעזבו את מפלגתם בעקבות הדחת לבון, תושב ירושלים.
8. נעים גלעדי, 39, אסיר־ציון בעיראק, מפיק, תושב אשקלון.
9. שלום מזרחי, 27, סועל, מראשי הצעירים שהתלכדו לטיהור השלטון המקומי באורי־הודה.
10. טיבי גרוס, 46, מתנן, דמות צבאית ידועה. תושב הרצליה.
11. ישראל אלכסנדר (ואן דייק), 35, סקיד, פעיל באירגון לשיחי זכויות אזרחי, תושב רמת־גן.
12. צבי גילאון, 40, עורך־דין, בעבר איש אצ"ל, וחבר תנועת המישטר החדש. לאחרונה מפעילי המחלקה הערבית של חרות, תושב רמת־השרון.
13. קורט לוי, 50, יועץ כלכלי, עוב את הליברלים העצמאיים לאות מחאה על חלקם בהכנת חוק לטון הרע. תושב גבעתיים.
14. רוברט הוף, 57, אחד המהנדסים הפעילים והידועים ביותר בארץ, תושב צהלה.
15. סלמן טייק, 45, עסק בהוראה ובחינוך מאז עליתו מעיראק, וממשיך לעסוק במקצוע זה בהתנדבות. כיום עורך־דין, תושב רמת־גן.
16. יהונתן לב, 40, רוקח, מוזיקאי הפלמיה הידועים, מראשי תנועת המישטר החדש לשעבר, תושב ירושלים.
17. גרעון לביא, 25, סטודנט, אחד המתנדבים הראשונים של רשימת העולם הזה — כוח חדש. מרכז פעולות הרשימה בחיפה.
18. סטרייוסף להן, 29, חקלאי ממושב רשפון.
19. מאיר רובינשטיין, 50, סוכן מסחרי שהוא גם צייר ידוע, פעיל הארגונים לזכויות־האדם, תושב חיפה.
20. אחמד מסארוה, 26, טרקטוריסט, הצטיין באירגון הפועלים הערביים באזור תל־אביב, יום את הפעולה הציבורית האל־מפלגתית לתבטחת שיכון נאות לפועלים אלה. מייסדי המועצה לשיחוף יהודי־ערבי. תושב כפר ערעה במשולש.